

Pressiteade

ECA/14/28

Koheseks avaldamiseks
Luxembourg, 1. juuli 2014

ELi audiitorite sõnul ei ole veinisektori konkurentsivõime parandamiseks eraldatud ELi investeerimis- ja müügiedendustoetuse mõju selgelt näha

Täna avaldatud Euroopa Kontrollikoja aruandest selgub, et vajadus spetsiaalselt veinisektorile suunatud investeerimismeetme järele ei ole põhjendatud, kuna selline meede on maaelu arengu poliitika raames juba olemas. Aruandes seatakse kahtluse alla ka ELi toetuste mõju veinimüügi edendamisele, kuna toetusi kasutati tihti turgude kindlustamiseks, mitte uute turgude leidmiseks või vanade tagasivõitmiseks.

„Kahe eri toetuskava investeerimismeetmete üheaegne eksisteerimine muudab olukorra keerulisemaks ning on mõnes liikmesriigis põhjustanud viivitusi meetme rakendamisel või rahastamiskõlblike investeeringute liiga piiratud ulatust”, ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Jan Kinšt. „Samuti tuleb märkida, et kui ettevõtted kasutavad ELi toetust müügiedendusmeetmete rahastamise endapoolse osaluse proportsionaalseks vähendamiseks, tähendab see nende ettevõtete tegevuskulude osalist subsideerimist. See ei ole avaliku sektori vahendite tõhus kasutamine.”

ELi audiitorid leidsid, et napib asjakohast teavet, mis näitaks otseselt kõnealustele meetmetele omistatavaid tulemusi. Investeerimismeetme puhul on keeruline eristada selle mõju maaelu arengu investeeringutest. Müügiedendusmeetmete puhul selgus auditist, et ehkki veiniekспорт kolmandatesse riikidesse kasvas oluliselt absoluutnäitajates, on ELi veinide turuosa peamistes müügiedendusmeetmete sihtriikideks olevates kolmandates riikides vähenenud. Ühtlasi on suurenenud ka selliste ELi veinide eksport, mis ei vasta kõnealuste toetuste saamise tingimustele.

Liikmesriigid kasutasid aastail 2009–2013 müügiedendusmeetme raames ELi vahendeid summas 522 miljonit eurot. Perioodiks 2014–2018 suurendatakse liikmesriikidele meetme tarbeks eraldatavaid vahendeid tunduvalt (1,16 miljardit eurot EL-27 riikidele). Arvestades liikmesriikide raskusi perioodi 2009–2013 esialgselt müügiedendustegevuseks ettenähtud eelarve ärakasutamisel, on olemas risk, et perioodi 2014–2018 eelarve on üle paisutatud, mis ohustab usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete rakendamist.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L - 1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: EUAuditorsECA

www.eca.europa.eu

Toimetajatele:

Euroopa Kontrollikoda avaldab kogu aasta vältel eriaruandeid, milles esitatakse erinevate ELi eelarvevaldkondade või juhtimisega seotud teemade auditite tulemused.

Eriaruandes nr 9/2014 otsiti vastuseid küsimustele, mis on esitatud aruande pealkirjas: „Kas veinisektorile eraldatavat ELi investeerimis- ja müügiedendustoetust hallatakse hästi ning kas selle mõju ELi veinide konkurentsivõimele on näha?”.

ELi audiitorid jõudsid järeldusele, et auditis käsitletud algusaastatel veinisektorile eraldatud investeerimis- ja müügiedendustoetuse haldamist mõjutasid negatiivselt ülesehitus- ja rakenduspuudused ning mõju ELi veinide konkurentsivõimele ei olnud alati näha.

Nimetatud tähelepanekute põhjal esitab kontrollikoda järgmised soovitused:

seoses investeerimismeetmega:

- tuleks komisjonil toetuskava otstarbekamaks muutmiseks vahendite kasutamist jälgida, vajadust meetme järele analüüsida ning hinnata, kas veinisektor vajab võrreldes teiste põllumajandussektoritega täiendavat investeringuteks ettenähtud abi;
- liikmesriigid peaksid maandama majandusele avalduvat riski, hinnates süstemaatiliselt projektikulude põhjendatust ja taotlejate majanduslikku elujõulisust. Hindamise tulemus tuleks asjakohaselt dokumenteerida. Komisjon peaks tagama kontrolli mõjusa rakendamise liikmesriikide poolt.

Seoses müügiedendusmeetmega:

- reguleeriva määrusega tuleks keelata toetusesaajatel igal programmitöö perioodil müügiedendusprogrammi esitamine, mis on mõeldud samadele sihtriikidele. Samuti peaks komisjon piirama meetme ulatust, mis puudutab tootemargi reklaamimise toetuskõlblikkust, ja rohkem toetama VKEdele juurdepääsu andmist müügiedendusmeetmele;
- tühimõju riski vähendamiseks peaks komisjon tagama, et liikmesriigid nõuavad valikumenetluse käigus toetusesaajatelt selle tõendamist, et neil on ELi toetuse järele selge vajadus, ning et tavapäraseid tegevuskulusid ei rahastataks ELi eelarvest;
- komisjon peaks tagama, et lisakulud, nagu rakendusasutuste kulud ja üldkulud, oleksid nõuetekohaselt tõendatud ja et neile oleks kehtestatud ülempiir, mis võrduks teatud protsendiga kogukuludest;
- liikmesriigid peaksid tagama piisava auditijälje, mis näitaks müügiedenduseks antud abi seost konkreetse ja nõuetekohaselt dokumenteeritud tegevusega;
- komisjon peaks nõudma liikmesriikidelt müügiedendusprojektide tulemuste täpsemat hindamist. Eelkõige tuleks müügiedendustegevuse tulemusi hinnata toetusesaajate, mitte kogu ELi veinisektori tasandil. Liikmesriigid peaksid toetusesaajate poolt müügiedendustegevuse lõpus koostatud aruandeid paremini kasutama tegevuse tulemuste hindamiseks ja kokkuvõtmiseks;
- komisjon peaks pärast piisava aja möödumist analüüsima, kuidas vastab perioodiks 2014–2018 riiklikele toetusprogrammidele eraldatud eelarve ELi veinisektori vajadustele ja liikmesriikide suutlikkusele toetus ära kasutada. Selle analüüsi põhjal peaks komisjon vajaduse korral eelarvet kohandama, tagamaks, et see stimuleerib liikmesriike kasutama meetmete rakendamisel tõhusamat lähenemisi.

Vaata ka teist kontrollikoja aruannet, mis käsitleb veinisektorit: eriaruanne nr 7/2012 pealkirjaga „Veinituru ühise korralduse reformi senised edusammud”, http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR12_07/SR12_07_EN.PDF

Kontakt:

Aidas Palubinskas

Euroopa Kontrollikoja pressiametnik

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) www.eca.europa.eu